

**TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISINSPEKTION
TEHTÄVISTÄ,
NIIDEN KÄSITTÄMISESTÄ JA TÄYTTÄMISESTÄ**

Työläis- ja talonpoikaisinspektion tehtävänä ei ole yksinomaan eikä niinkään „kiikkiin saaminen”, „paljastaminen” (se kuuluu tuomioistuimelle, johon Työläis- ja talonpoikaisinspektiolla on läheinen kosketus, mutta jonka kanssa sitä ei voida lainkaan samastaa) kuin *puutteellisuuksien poistaminen*.

Ajoissa suoritettu taitava puutteellisuuksien poistaminen — se on Työläis- ja talonpoikaisinspektion päätehtävä.

Jotta kyettäisiin poistamaan puutteellisuudet, on ensinnäkin *tutkittava*, saatava selville asiainhoidon järjestäminen tässä tai tuossa virastossa, tuotantolaitoksessa, osastossa y.m.s.; toiseksi *on ryhdyttävä* ajoissa tarpeellisiin käytännöllisiin toimenpiteisiin muutosten aikaansaamiseksi ja toteutettava ne käytännössä.

Eri tuotantolaitosten, virastojen, hallintojen y.m. asiainhoidossa on paljon yhtäläisyyttä ja juuri peruskysymyksiä koskevaa yhtäläisyyttä. Työläis- ja talonpoikaisinspektion tehtävä on kehittää käytännöllisessä asiallisessa tarkastustyössä ryhmä johtavia, kokeneita, päteviä henkilöitä, jotka pystyvät asettamaan kysymykset (kun kysymykset *asetetaan* taitavasti ja oikein, niin jo yksistään kysymysten asettaminen takaa tarkastuksen menestyksen ja mahdollistaa puutteellisuuksien poistamisen), ohjaamaan tarkastusta ja inspektointia, valvomaan puutteellisuuksien poistamista j.n.e.

Esimerkiksi tilityksen järjestäminen on tärkein asia kaikissa mitä erilaisimmissa hallinnoissa ja virastoissa. Työläis- ja talonpoikaisinspektion on oltava siitä selvillä,

perehdyttävä siihen ja osattava mitä lyhimässä ajassa tarkastaa (siten, että lähetetään mies puoleksi tunniksi tai tunniksi kyseiseen kansliaan), onko tilitys järjestetty, onko se järjestetty oikein, mitä puutteellisuuksia siinä on, miten nämä voidaan poistaa j.n.e.

Työläis- ja talonpoikaisinspektion tulee tutkia, yleistää ja summeerata millä tavalla järjestetään tilitys, millä tavalla on rangaistava epäkohdista, millä tavalla „sadaan kiinni” petoksesta ja millä tavalla on valvottava täytöntöönpanoa. Työläis- ja talonpoikaisinspektiolla tulee olla *luettelo* niistä virastoista, hallinnoista, kuvernementeista, joissa tilitys *on järjestetty* kutakuinkin hyvin: olkoon niitä yksi 100:sta, jopa yksi 1000:stakin, ei sillä väliä, kunhan vain taistellaan *järjestelmällisesti*, jatkuvasti, sisukkaasti ja hellittämättömästi sen puolesta, että hyvää esimerkkiä noudatettaisiin yhä laajemmalti. Työläis- ja talonpoikaisinspektiossa pitää olla kalendaarinen taulukko, josta näkyy tämän taistelun *kulku* sekä voittomme ja tappiomme tässä taistelussa.

Polttoaine-elinten työtä ja vuoden 1921 syyskauden pulan (polttoainepulan) pahenemista koskevan selostuksen alustelmaan¹⁷ tutustuminen on saanut minut vakuuttumaan siitä, että Työläis- ja talonpoikaisinspektion työ ei ole *pohjimmiltaan* järjestetty oikealla tavalla. Tässä selostuksen alustelmassa *ei ole analysoitu* asiaa eikä *osoiteta keinoja asiaintilan parantamiseksi*.

Verrataan esimerkiksi kolmiviikkoista ajanjaksoa (vuonna 1921) vuoteen 1920. Esitetään pelkkiä yhteenvetotietoja. Vertailu on virheellistä, sillä ei ole otettu huomioon (1) elintarvikevarustelun erilaisuutta (niin vuoden 1921 kevät kuin vuoden 1921 koko alkupuoliskokin olivat olosuhteiden puolesta *erikoisia*, sillä *oltiin siirtymässä* elintarvikeveroon) eikä (2) vuoden 1921 katoa.

Danishevski osoittaa: kuvernementit, jotka eivät kärsineet kadosta, täyttivät vuonna 1921 kolmen viikon ohjelman *yli 100%:lla*; katoalueen kuvernementeilta tehtävä jäi hyvin suurelta osaltaan täyttämättä.

Selostuksessa ei esitetä mitään *analyysia*.

Metsäteollisuuden pääkomitean tilityksessä esiintyvät puutteellisuudet on nähtävästi osoitettu oikein Työläis- ja

talonpoikaisinspektion alustavassa selostuksessa. Danishevskikin myöntää sen. Se on todistettu. Tilitys on kehnoa.

Mutta nimenomaan tässä, *perustavaa* laatua olevassa kysymyksessä Työläis- ja talonpoikaisinspektio ei saa suinkaan *rajoittaa* alustavassa selostuksessa „teesiin”: „tilitys on kehnoa, sitä ei ole”. Entä mitä Työläis- ja talonpoikaisinspektion toverit ovat tehneet *parantaakseen* sen järjestelyä? Monet Työläis- ja talonpoikaisinspektion huomattavat työntekijät ovat vuoden 1921 talvella ja keväällä osallistuneet *henkilökohtaisesti lukemattomiin* polttoainepulaa käsitelleisiin neuvottelukokouksiin ja komissioihin. Juuri vuoden 1921 keväällä (muistaakseni *maaliskuussa* 1921) suoritettiin johtajien *vaihdos* Metsäteollisuuden pääkomiteassa. Siis jo *maaliskuussa* 1921 piti Metsäteollisuuden pääkomitean järjestää *tilitys uudella tavalla*.

Danishevski teki sen. Mutta hän teki sen *epätyydyttävästi*. Tilitys on hänellä huonolla tolalla. Danishevski on epäilemättä syypää siihen.

Mutta esimiehen näkeminen syylliseksi on vain hyvin pieni osa työstä.

Onko Työläis- ja talonpoikaisinspektio täyttänyt tehtävänsä ja velvollisuutensa? *Onko se käsittänyt tehtävänsä oikein?* Juuri se on pääkysymys. Ja tähän kysymykseen täytyy vastata kielteisesti.

Koska Työläis- ja talonpoikaisinspektio tiesi polttoainetilanteen kriittillisyyden, tiesi, että polttopuiden hankinta on tärkeintä, koska se tiesi, että Metsäteollisuuden pääkomitean entisen johtajan (Lomovin) aikana tilitys oli järjestetty huonosti, sen olisi pitänyt

maaliskuussa 1921 antaa kirjallisesti *virallinen ohje*: järjestäkää tilitys *sillä ja sillä tavalla*.

huhtikuussa 1921 tarkastaa, miten uusi esimies (Danishevski) *on järjestänyt* tilityksen ja antaa taas virallinen ohje, kirjallisesti: tehkää sellaisia ja sellaisia korjauksia, muuten eivät asiat luista.

toukokuussa 1921 tarkastaa vielä kerran ja niin edelleen *joka kuukausi*, kunnes tilitys on järjestetty kutakuinkin siedettävästi.

Työläis- ja talonpoikaisinspektion olisi pitänyt määrätä nimenomaan keväällä 1921 tietty tarkastaja (mieluummin *yksi* henkilö eikä „osasto”, vaikka käytännössä on Työläis- ja talonpoikaisinspektiossa nähtävästi olemassa kokonainen „osasto”, joka hoitaa metsäalan tai yleensä polttoainealan tarkastusta)— valvomaan Metsäteollisuuden pääkomitean tilitystä, *analysoimaan* sitä, selostamaan kuukausittain sille ja sille kollegion jäsenelle tai esittämään tietoja (niin ja niin monessa kuvernementissa tilitys on mukiinmenevää; luettelo niistä; niin ja niin monessa sitä ei ole lainkaan j.n.e. Toimenpiteet? Käännetty VKP:n Keskuskomitean puoleen? Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean puoleen? Toimenpiteistä koituneet tulokset?).

Danishevski on syypää tilityksen kehoon järjestämiseen.

Työläis- ja talonpoikaisinspektio, t.s. *tietty*, vastuunalainen, nimeltään minulle tuntematon *reviisori* tai tarkastaja y.m., on syyllistynyt velvollisuuksiensa laiminlyömiseen *maaliskuusta 1921 alkaen*.

Käytännöllinen, asiallinen, ei-byrokraattinen kysymys: miten Metsäteollisuuden pääkomitean tilitystä on *parannettava?*

Löytämättä vastausta tähän (tärkeimpään) kysymykseen siitä Työläis- ja talonpoikaisinspektion alustavasta selostuksesta, jonka olisi *pitänyt* vastata siihen, koetan vastata itse, mutta saatan helposti erehtyä, koska en ole tutkinut asiaa. Ehdotukseni, jotka muutan mielihyvin jos parempia tulee, ovat seuraavanlaisia:

1) on tehtävä niin, että tilitys lähetettäisiin (kerran 2 viikossa) sähköitse eikä postitse, kuten nykyään tapahtuu;

2) sitä varten on laadittava erikoinen „koodi”: 7—9 numeroa ja kirjainta, jotka tekevät mahdolliseksi ilmoittaa muutamalla rivillä tulokset (valmistettu kuutiosashenia¹⁸, ajettu; saatu ja jaettu viljaa, rehua y.m.s.);

3) on joko annettava lainsäädännöllistä tietä Danishevskille oikeus vangita ne, jotka eivät lähetä aikanaan tilitystä,

tai (jos se on mahdotonta, jos sitä ei jostakin syystä voida hyväksyä) pyydettyä Yleisvenäläisen TpKK:n puhemiehistöä *vangituttamaan* ne, jotka eivät

lähetä tilitystä; vastaavanlaisen ohjeen hyväksyminen VKP:n Keskuskomiteassa; täytäntöönpanon valvonta;

4) menetelmät *tarkastuksen suorittamiseksi itse paikalla* henkilökohtaisesti, välittömästi, täytetäänkö ohjeet? millä tavalla? mitä vaikeuksia?

Danishevski sanoo määränneensä kautta Venäjän *kiertäviä* tarkastajia, jotka ovat käyneet jo *kaikissa* kuvernementeissa, laskeutuneet alimpiin portaisiin ja jotka ovat järjestämässä asioita ja saaneet ne jo järjestykseen useissa kuvernementeissa.

Onkohan asianlaita niin? Eivätköhän Danishevskin virkailijat ole johtaneet häntä harhaan?

Paljon mahdollista, että ovat.

Entä Työläis- ja talonpoikaisinspektio? Sen pitää tutkia ja tietää asiat. Niistä ei alustavassa selostuksessa ole sanaakaan. Milloin määrättiin kiertävät tarkastajat? Kuinka monta heitä on? Millä tasolla he ovat? Mikä on heidän työnsä tulos? Miten asia on korjattavissa, jos se on järjestetty epätyytyttävästi? Siinä on asian olemus, mutta Työläis- ja talonpoikaisinspektion tarkastaja on sivuuttanut juuri tuon olemuksen.

Toistan: tilityksen järjestäminen on perustavaa laatua oleva kysymys. Työläis- ja talonpoikaisinspektio ei ole tutkinut sitä. Työläis- ja talonpoikaisinspektio ei ole täytännyt eikä nähtävästi *käsittänytkään* tehtävänsä, sitä, että sen tulee valvoa tilityksen järjestämistä, pyrkiä sitä parantamaan ja saada se paremmaksi.

Työläis- ja talonpoikaisinspektion on Yleisvenäläisen TpKK:n kautta, VKP:n Keskuskomitean kautta, kaikkia teitä hyväksikäyttäen kyettävä „viemään” kysymys korkeimpiin puolue- ja neuvostoinstansseihin ja saatava aikaan parannus tilityksen järjestämisessä.

Tarkastelin seikkaperäisesti tärkeintä (ja yksinkertaisinta) kysymystä: tilityksen järjestämistä, mutta vuorossa on yhtä tärkeitä ja vaikeampiakin kysymyksiä, esimerkiksi urakatöiden järjestäminen (täytäntöönpanon valvonta; kirjanpito j.n.e.) y.m.s.

Alustavassa selostuksessa *on kosketeltu* erästä varsin mielenkiintoista kysymystä ja niin ikään vain kosketeltu eikä kehitelty asiallisesti. Nimittäin: alustavan selostuksen laatija kirjoittaa: „vastuunalaisilla johtajilla on

kannettavanaan näännyttävä työtaakka, samaan aikaan kun alempien elinten (on lueteltu Polttoaineteollisuuden pääkomitean alaiset elimet Kivihiiliteollisuuden pääkomitea, Metsäteollisuuden pääkomitea y.m.) teknillisissä henkilökunnissa *on tulvanaan tyhjäätoimittajia*".

Olen varma siitä, että tuo on arvokas ja ehdottomasti oikea havainto ja että se koskee Polttoaineteollisuuden pääkomitean lisäksi *kaikkia* muitakin virastoja ja hallintoja tai 99% niistä.

Samaa pahaa esiintyy kaikkialla.

Työläis- ja talonpoikaisinspektion olisi pitänyt jo maaliskuussa, jolloin laitosta (uutta) perustettiin, tai viimeistään huhtikuussa, jolloin se saatiin perustetuksi, esittää virallisesti kirjallinen ehdotus:

korjatkaa sillä ja sillä tavalla.

Sitä ei tehty.

Millä tavalla tuo paha on poistettava?

En tiedä sitä likimainkaan. Työläis- ja talonpoikaisinspektion on tiedettävä, sillä sen tehtäviin kuuluu perehtyä näihin kysymyksiin, vertailla toisiinsa eri hallintoja, esittää erilaisia käytännöllisiä ehdotuksia, kokeilla niitä j.n.e.

Sanoessani „Työläis- ja talonpoikaisinspektio” tarkoitin lähinnä tuon alustavan selostuksen vastaavaa laatijaa. Minulle on kuitenkin selvää, että se koskee muitakin kuin pelkästään häntä.

On valittava muutama, vaikkapa pari, kolme (kai heitä sen verran löytyy) ehdottoman tunnollista, järkevää ja kokenutta Työläis- ja talonpoikaisinspektion työntekijää ja pantava heidät laatimaan selvä tarkastajien työsuunnitelma aluksi vaikkapa tilityksen järjestämistä varten. Otettakoon mieluummin vähän, mutta vietäköön se päätökseen.

Alustavan selostuksen laatija on kosketellut useita teemoja, mutta teemat ovat jääneet tutkimatta, ne on ladottu kasaan kiireen kaupalla ja ilman mitään hyötyä. Se on „parlamenttiselostus”-leikkiä. Tarvitaan kuitenkin muuta, nimittäin *käytännöllistä puutteellisuuksien poistamista*.

Ettei asiaan ole perehdytty riittävästi, käy ilmi esimerkiksi 52. (39.) kohdasta: on otettava vain mallikelpoiset kaivokset. Nimenomaan sellaiseen johtopäätökseen tuli Työ- ja Puolustusneuvoston valiokunta (Smilga ja Ramzin)

käytyään Donbassilla syyskuussa 1921. Nimenomaan sellainen on Valtion suunnittelukomission johtopäätös.

Miksi minä olen tietoinen Valtion suunnittelukomission ja Smilgan valiokunnan työstä, mutta Polttoaineteollisuuden pääkomiteaa koskevaa selostusta laatinut *erikoinen tarkastaja* ei ole?

Asioita ei ole järjestetty oikealla tavalla.

Käytännöllisenä yhteenvetona kehotan:

1) ottamaan vaikkapa tilityksen järjestäminen ja viemään sen päätökseen;

2) antamaan sen tiettyjen henkilöiden tehtäväksi ja tiedottamaan minulle heidän nimensä;

3) tiedottamaan minulle sen tarkastajan nimen, jolle Metsäteollisuuden pääkomitean asia on annettu hoidettavaksi.

Lenin

27. IX. 1921.

*Julkaistu ensi kerran helmikuussa 1927
„Pravda” lehden 30. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*